

**MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJA
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS**

**SPRENDIMAS
DĖL UAB "D1" SKUNDO**

2023 m. spalio d. Nr. S- (7-2023/138)
Vilnius

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Komisija), susidedanti iš Komisijos pirmininko Evaldo Raistenskiego, narių Jurgitos Narkevičiūtės, Rasos Stravinskaitės (pranešėja), Andriaus Veniaus, Vilmos Vildžiūnaitės, išnagrinėjo UAB "D1" (toliau – Bendrovė) 2023-05-23 skundą dėl Aplinkos apsaugos departamento prie Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos (toliau – Aplinkos apsaugos departamentas) 2023-05-04 sprendimo dėl patikrinimo akto tvirtinimo Nr. AS-24 (toliau – Sprendimas, skundžiamas sprendimas) dalies panaikinimo. Bendrovės atstovė C. F., Aplinkos apsaugos departamento atstovas C. K. 2023-09-05 posėdyje dalyvavo nuotoliniu būdu.

Komisija n u s t a t ė :

Bendrovė 2023-05-23 skunde nurodo nesutinkanti su Aplinkos apsaugos departamento Sprendimo dalimi, kuria Bendrovei apskaičiuotas:

16 436 Eur mokestis už aplinkos teršimą (toliau – MUAT) už metinį didžiausios leistinos taršos (toliau – DLT) normatyvą viršijusią taršą 2018 m.;

34 834 Eur MUAT už nedeklaruotą vienkartinio leistinos taršos normatyvo, taikomo kietosioms dalelėms (toliau – KD (A), viršijimą ir 1 059 Eur MUAT už metinių anglies monoksido (toliau – CO) ir azoto oksidų (toliau – NO_x) DLT normatyvų viršijimą 2019 m.;

5 Eur MUAT už nedeklaruotą vienkartinio leistinos taršos normatyvo, taikomo sieros dioksidui (toliau – SO₂), viršijimą 2020 m.

Iš viso Bendrovei apskaičiuotas 52 334 Eur MUAT už viršnormatyvinę taršą iš taršos šaltinio Nr. 001 (biokuro katilinės) per 2018–2020 m. laikotarpį.

Bendrovė nurodo niekuomet sąmoningai ir tyčia nesiekusi nuslėpti bei neslėpė taršos iš taršos šaltinio Nr. 001, laikėsi šiam taršos šaltiniui taikomų taršos normatyvų, nustatytų teisės aktuose. Bendrovė, eksploatuodama biokuro katilą (taršos šaltinį Nr. 001), laikėsi Išmetamų teršalų iš kurų deginančių įrenginių normų LAND 43-2013, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro (toliau – Aplinkos ministras) 2013-04-10 įsakymu Nr. D1-244 (toliau – LAND 43-2013), 2 priede nustatytų leistinos taršos ribinių verčių (normatyvų).

Skunde nurodoma, jog LAND 43-2013 nustatyti leistinos taršos normatyvai yra skirti užtikrinti aplinkos apsaugą ir visuomenės sveikatą, tad, jei vykdant veiklą šių normatyvų yra laikomasi, neigiamas poveikis aplinkai ir visuomenei nėra daromas. Atsižvelgiant į tai, daroma išvada, kad Bendrovės biokuro katilinės eksploatavimo veikla nėra laikoma neleistinai aplinką teršiančia ar aplinkai žalą darančia veikla, nes ją vykdant buvo laikomasi LAND 43-2013 nustatytų normatyvų.

Be to, Bendrovė, eksploatuodama biokuro katilą vietoje mazutu kūrenamo katilo, faktiškai mažino aplinkos taršą, nes naudojo aplinkai palankesnę kurą, kurio naudojimas yra

skatinamas valstybės (Lietuvos Respublikos mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo (toliau – MUAT įstatymas) 5 straipsnio 4 dalis (redakcija, galiojusi iki 2021-01-01).

Bendrovė skunde cituoja Mažareikšmių pažeidimų aplinkos apsaugos ir gamtos išteklių srityje kriterijų aprašo, patvirtinto Aplinkos ministro 2015-04-20 įsakymu Nr. D1-322, 4 ir 13 punktų nuostatas, kurios, jos nuomone, taip pat patvirtina, kad Bendrovės veikla, kūrent katilą biokuru ir laikantis LAND 43-2013 nustatytą aplinkos oro užterštumo normų (taršos normatyvų), kurie nebuvo laiku perkelti į Bendrovės Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimą (toliau – TIPK leidimas), nėra laikoma darančia neigiamą poveikį aplinkai ar visuomenės sveikatai, priešingai, ji yra priskirtina prie mažareikšmių pažeidimų.

Aukščiau aptartos aplinkybės ir teisės aktų nuostatos, pasak skundo, suponuoja išvadą, kad už Bendrovės padarytą pažeidimą, kuris aplinkosauginiu požiūriu nėra laikomas reikšmingu – nedeklaruotą / netinkamai deklaruotą taršą iš stacionaraus taršos šaltinio Nr. 001 (biokuro katilinės), už kurią taikoma mokesčio lengvata pagal MUAT įstatymo 5 straipsnio 4 dalį (t. y. atleidimas nuo mokesčio už taršą), neproporcinga taikyti pačią griežčiausią sankciją, t. y. 50 kartų didesnę mokestį už taršą kietosiomis dalelėmis (KD) ir 1,5 karto didesnę mokestį už taršą CO, NO_x, SO₂.

Skunde pažymima, kad Bendrovė, įrengdama biokuro katilą, laikėsi teisės aktų reikalavimų ir iniciavo 2015-06-10 TIPK leidimo Nr. T-P.6-4/2015 sąlygų pakeitimus (t. y. taršos normatyvų, susijusių su biokuro katilo eksploatavimu, nustatymą TIPK leidime), tačiau dėl aplinkybių, kurios susijusios ne tik su Bendrovės, bet ir su valstybės institucijų veiksmais, TIPK leidimo sąlygų pakeitimas užtruko ilgiau nei 5 metus.

2015-06-10 Bendrovei išduotame TIPK leidime, atsižvelgiant į tai, kad katilinėje buvo įrengti katilai, naudojantys mazutą, taršos šaltiniui Nr. 001 (katilinė) buvo nustatyti metiniai ir vienkartiniai DLT normatyvai, įvertinus mazuto deginimo metu išsiskiriančius teršalus bei jų kiekį. Tačiau siekdama naudoti aplinkai palankesnę kurą, t. y. biokurą, Bendrovė nusprendė taršos šaltinyje Nr. 001 (katilinėje) įrengti biokuru kūrenamą katilą, o mazuto katilą naudoti tik kaip rezervinį.

Kaip patvirtina 2015-12-10 Galutinė atrankos išvada dėl gamybos pajėgumų didinimo (duomenys neskelbtini), poveikio aplinkai vertinimo Nr. (28.5)-A4-13774 (toliau – Atrankos išvada) naujo biokuro katilo įrengimas taršos šaltinyje Nr. 001 buvo įvertintas Aplinkos apsaugos agentūros (toliau – Agentūra) atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo procedūrų metu. Šiose procedūrose taip pat dalyvavo ir Panevėžio regiono aplinkos apsaugos departamentas, kurio teises ir pareigas po reorganizacijos perėmė Aplinkos apsaugos departamentas. Taigi, nuo 2015 m. Aplinkos apsaugos departamentui buvo žinoma apie planuojamą biokuro katilo įrengimą ir teršalus, kuriuos jis išmes į aplinkos orą.

Parengusi Gamybos ir pramonės paskirties pastato (katilinės) rekonstravimo, kuro sandėlio statybos (duomenys neskelbtini), projektą, taip pat atsižvelgdama į Atrankos išvadą, Bendrovė rekonstravo TIPK leidime nurodytą katilinę (taršos šaltinis Nr. 001), kurioje buvo įrengti mazutu kūrenami katilai, ir joje įrengė naują, aplinkai palankesnę, biokuru kūrenamą katilą (3,25 MW).

Dėl pagal Atrankos išvadą įgyvendinamų veiklos pokyčių 2016-06-08 buvo pradėta Bendrovės TIPK leidimo sąlygų, įskaitant susijusių su aplinko oro tarša bei katilinės (taršos šaltinio Nr. 001) teršalų normatyvais dėl naujo biokuro katilo įrengimo, pakeitimo procedūra. Iš viso paraiška dėl TIPK leidimo sąlygų pakeitimo buvo pateikta Agentūrai nagrinėti keturis kartus – 2016 m., 2017 m., 2020 m. (du kartus). Per visą šį laikotarpį vyko intensyvus susirašinėjamas su Agentūra, tačiau dėl Agentūros specialistų kaitos paraiška buvo skiriama nagrinėti skirtingiems asmenims, kurie turėjo vėl iš naujo gilintis į paraišką, vis atsirasdavo įvairių naujų ar papildomų klausimų ir pastabų dėl teikiamų patikslintų paraiškų (skundo 4 priedas).

Be to, TIPK leidimo sąlygų pakeitimo / patikslinimo procesą itin prailgino ir ap sunkino privalomų pagal Aplinkos oro taršos šaltinių ir iš jų išmetamų teršalų inventorizacijos ir ataskaitų teikimo taisyklės, patvirtintas Aplinkos ministro 2002-06-27 įsakymu Nr. 340, aplinkos oro taršos šaltinių ir iš jų išmetamų teršalų inventorizacijų atlikimas. Bendrovė iki TIPK leidimo sąlygų patikslinimo, t. y. 2021-12-27, atliko tris inventorizacijas ir jų ataskaitas suderino su Agentūra.

Pastarųjų ataskaitų duomenys (inventorizuoti teršalų kiekiai), tarp jų ir duomenys, susiję su biokuro katilu (pirmą kartą inventorizuoti 2016 m.), kaskart turėjo būti perkeliama į patikslintas paraiškas TIPK leidimui pakeisti.

Galiausiai, praėjus daugiau nei 5 metams, Agentūra 2021-12-27 priėmė sprendimą dėl TIPK leidimo sąlygų patikslinimo, pagal kurį taršos šaltiniui Nr. 001 TIPK leidime buvo atskirai nustatyti normatyvai mazuto ir biokuro katilams.

Palyginus TIPK leidime nustatytus naujus normatyvus biokuro katilui (TIPK leidimo 7 lentelė) bei LAND 43-2013 2 priedo lentelę (įskaitant paaiškinimus, pateiktus po šia lentele, taikomus konkrečiai biokuroi), pasak skundo, matyti, kad į Bendrovės TIPK leidimą tiesiog buvo perkelti normatyvai, kurie yra taikomi pagal LAND 43-2013 2 priedą ir kurių Bendrovė nuo biokuro katilo eksploatavimo pradžios iki TIPK leidimo sąlygų patikslinimo laikėsi. Taigi, TIPK leidimo sąlygų patikslinimas tebuvo formalumas, kuris nepadarė jokios įtakos nei aplinkai, nei Bendrovei ir jos vykdomos veiklos sąlygoms (t. y. jų nei pagerino, nei jas pablogino) – Bendrovė laikėsi LAND 43-2013 nustatytų normatyvų iki TIPK leidimo sąlygų patikslinimo ir pratęsė jų laikymąsi, kai TIPK leidimo sąlygos buvo pakeistos, t. y. į jas buvo perkopijuoti LAND 43-2013 normatyvai.

Skunde pažymima, kad dėl šios situacijos ir Bendrovės veiksmų valstybė nepatyrė žalos, nes jei Bendrovės TIPK leidimo sąlygos būtų buvusios savalaikiai pakeistos, Bendrovė išvis nebūtų turėjusi mokėti MUAT iš taršos šaltinio Nr. 001 naudojant biokurą, nes jai taikoma mokesčio lengvata, numatyta MUAT įstatymo 5 straipsnio 4 dalyje.

Apibendrinant tai, kas aukščiau išdėstyta, skunde pabrėžiama, kad Bendrovė, įsirengdama biokuro katilą, laikėsi teisės aktų reikalavimų, TIPK leidimo sąlygų keitimo / tikslinimo, inventorizacijų atlikimo ir visų kitų procedūrų metu teikė institucijoms informaciją apie eksploatuojamą biokuro katilą, jo išmetamą taršą, šios taršos specialiai neslėpė ir neturėjo tikslo nuslėpti, taip pat ji neatliko jokių neteisėtų veiksmų, kad tyčia išvengtų mokesčio už taršą iš šio taršos šaltinio mokėjimo (pvz., nevedė apgaulingos apskaitos, neklastojo dokumentų ar pan.). Aplinkos apsaugos departamentui nuo 2015 m. buvo (turėjo būti) žinomos (Pagal Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimų išdavimo, pakeitimo ir galiojimo panaikinimo taisyklių, patvirtintų Aplinkos ministro 2013-07-15 įsakymu Nr. D1-528 (toliau – TIPK taisyklės), nuostatas (36 punktas, TIPK taisyklių redakcija nuo 2016-01-12 iki 2020-07-17), Aplinkos apsaugos departamentas dalyvavo visose TIPK leidimo keitimo procedūrose) visos aukščiau nurodytos aplinkybės, susijusios su Bendrovės TIPK leidimu bei jo sąlygų keitimu, įskaitant inventorizacijų atlikimu ir biokuro katilo eksploatavimu, katilo išmetamais teršalais, naudojant biokurą.

Tai, kad Bendrovė neslėpė ir tyčia nesiekė nuslėpti taršos iš taršos šaltinio Nr. 001, išmestos į aplinkos orą, naudojant biokurą, pagrindžia ir Bendrovės aplinkosauginių patikrinimų, kuriuos atliko Aplinkos apsaugos departamentas, duomenys. Bendrovės TIPK leidimo sąlygų laikymosi išplėstinių patikrinimų 2018–2019 m. metu nebuvo nenustatyti TIPK leidimo sąlygų pažeidimai, susiję su taršos šaltinio Nr. 001 (katilinė) eksploatavimu ir / ar viršnormatyvine tarša, kūrenant katilinę biokuru, nepaisant to, kad Aplinkos apsaugos departamentas patikrinimų metu turėjo informaciją apie inventorizacijos ataskaitas, prie jų pridėtus UAB "B1" laboratorinių tyrimų protokolus, kuriais vėliau rėmėsi priimdamas skundžiamą sprendimą.

Apibendrinant tvirtinama, jog nors Bendrovė 2018 ir 2019 m. nedeklaravo taršos iš taršos šaltinio Nr. 001 (katilinė) deginant biokurą, taip pat netinkamai deklaravo taršą iš šio šaltinio 2020 m. (metinio normatyvo viršijimą), tačiau ji nesiekė išvengti mokesčio ir neatliko neteisėtų veiksmų, kurie pagal teismų praktiką galėtų būti laikomi taršos slėpimu (t. y. ji nevykdė apgaulingos apskaitos, neklastojo apskaitos dokumentų, netrukdė mokesčių administratoriui atlikti įstatyme nustatytas pareigas, priešingai, su Aplinkos apsaugos departamentu bendradarbiavo ir sąžiningai teikė visą patikrinimų metu prašomą informaciją, Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT 2020-05-27 nutartis adm. byloje Nr. eA-2163-662/2020).

Aplinkos apsaugos departamentas Sprendimu patvirtino, kad jo pareigūnės 2020-02-28 el. laiškas yra klaidinančio pobūdžio ir laikytinas klaidinančia konsultacija, dėl kurios poveikio

priemonės netaikomos (Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo (toliau – MAĮ) 141 straipsnio 1 dalies 4 punktą), tačiau poveikio priemonių netaikė tik už 2020 m. laikotarpį, nors, pasak Bendrovės, konsultacija aktuali ir 2018 bei 2019 m. laikotarpiams.

Skunde nurodoma, jog 2020-02-21 Aplinkos apsaugos departamento Panevėžio valdybos Kupiškio aplinkos apsaugos inspekcija atliko Bendrovės patikrinimą bei surašė apžiūros aktą, o Agentūros Aplinkos tyrimų departamento Šiaurės Lietuvos aplinkos tyrimų skyrius paėmė teršalų mėginius ir surašė 2020-02-25 tyrimų protokolą Nr. P-110-2020-22/1. Aplinkos apsaugos departamento Panevėžio valdybos Kupiškio aplinkos apsaugos inspekcijos vyriausioji specialistė 2020-02-28 el. laišku, kuriuo Bendrovei buvo atsiųstas minėtas 2020-02-25 protokolą, nurodė, kad pagal protokolą išmetamų teršalų normatyvai nėra viršijami, taigi, patvirtino, kad biokuro katilui yra taikomi LAND 43-2013 nustatyti vienkartiniai taršos normatyvai ir jie nėra viršijami.

Bendrovės tvirtinimu, pastaroji klaidinga Aplinkos apsaugos departamento konsultacija yra aktuali ne tik 2020 m., bet ir visiems ankstesniems mokestiniams laikotarpiams, nes Bendrovei, kuri 2018 ir 2019 m. kurui naudodama biokurą laikėsi LAND 43-2013 nustatytų vienkartinių taršos normatyvų (o ne vienkartinių taršos normatyvų, kurie pagal TIPK leidimą taikomi mazutu kūrenamam katilui), gavusi iš Aplinkos apsaugos departamento konsultaciją, pagal kurią suprantama, jog jos eksploatuojamam biokuro katilui išties taikomi LAND 43-2013 nustatyti vienkartiniai taršos normatyvai, nekilo mintis, kad 2018 ir 2019 m. visgi reikėjo deklaruoti vienkartinių taršos normatyvų viršijimus pagal vienkartinius normatyvus, taikomus mazutu kūrenamam katilui.

Taigi, 2023-03-03 patikrinimo akte Nr. PA-637/2-2023 (toliau – Patikrinimo aktas) ir Sprendime apskaičiuotas 34 834 Eur MUAT už nedeklaruotą vienkartinio leistinos taršos (kietųjų dalelių (KD (A) normatyvo viršijimą taršos šaltinyje Nr. 001 2019 m. negali būti laikomas pagrįstu dėl tų pačių priežasčių (t. y. klaidingos konsultacijos), į kurias Aplinkos apsaugos departamentas atsižvelgė, priimdamas Sprendimą ir perskaičiuodamas Patikrinimo akte apskaičiuotą mokestį už 2020 m.

Todėl 2019 m., taip pat kaip ir 2020 m., mokestis už taršą kietosiomis dalelėmis (KD) iš biokuro katilinės galėjo būti skaičiuojamas tik už metinių normatyvų nedeklaravimą ir viršijimą, o ne už vienkartinių normatyvų nedeklaravimą ir viršijimą. Atitinkamai, jis turėtų būti sumažintas nuo 34 834 Eur MUAT už nedeklaruotą vienkartinio leistinos taršos (kietųjų dalelių (KD (A) normatyvo viršijimą taršos šaltinyje Nr. 001 iki 13 232 Eur MUAT už nedeklaruotą metinio taršos kietosiomis dalelėmis normatyvo viršijimą.

Skunde pažymima ir tai, kad Patikrinimo akte ir Sprendime MUAT padidintu tarifu už leistino vienkartinio normatyvo, taikomo KD, viršijimą iš biokuro katilo 2019 m. apskaičiuotas remiant ne Aplinkos apsaugos departamento atliktų laboratorinių tyrimų rezultatų pagrindu, kaip tai buvo daroma skaičiuojant mokestį už 2020 m., bet UAB "B1" atliktų stacionarių aplinkos oro taršos šaltinių išmetamų teršalų tyrimų rezultatų protokolais. UAB "B1" Bendrovės užsakymu atliko stacionarių aplinkos oro taršos šaltinių išmetamų teršalų laboratorinius tyrimus, kurie buvo reikalingi rengiant inventorizacijų ataskaitas. Aplinkos apsaugos departamentas vietoje to, kad atliktų Bendrovės biokuro katilo (taršo šaltinio Nr. 001) išmetamų teršalų valstybinius laboratorinius tyrimus, kurie reikalaujami atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo 6-1 straipsnio, 12 straipsnio 1 dalies 1 punkto nuostatas, taip pat į Mokesčio už aplinkos teršimą kontrolės tvarkos aprašo, patvirtinto Aplinkos ministro 2009-04-23 įsakymu Nr. D1-213, priedo pastabą prie 1.1 lentelės, pasinaudojo UAB "B1" atliktų laboratorinių tyrimų rezultatų protokolais ir šiuos protokolus panaudojo prieš Bendrovę, apskaičiuodamas mokestį padidintu tarifu už vienkartinių normatyvų KD viršijimą 2019 m.

Pasak skundo, nei vienas teisės aktas nenustato Aplinkos apsaugos departamentui teisės, apskaičiuojant mokesčius padidintu tarifu už vienkartinių normatyvų viršijimus, remtis Bendrovės inventorizacijos metu atliktų laboratorinių tyrimų rezultatų duomenimis. Todėl, remiantis viešojoje teisėje taikomu imperatyviuoju teisinio reguliavimo metodu „leidžiama tik tai, kas numatyta“, pareigūnų veiksmai, apskaičiuojant mokestį padidintu tarifu pagal inventorizacijos metu privataus subjekto atliktų laboratorinių tyrimų duomenis, turėtų būti laikomi atliktais be teisinio pagrindo.

Sprendimu Bendrovei taikoma ekonominė sankcija – 50 kartų didesnis mokestis už taršą kietosiomis dalelėmis (KD) ir 1,5 karto didesnis mokestis už taršą CO, NO_x, SO₂, Bendrovės tvirtinimu, yra neproporcinga ir neteisinga. Bendrovė skundo 7 psl. pateiktoje lentelėje palyginimui pagal Patikrinimo akte ir Sprendime pateiktus duomenis apskaičiavo mokesčių sumas taikant padidintus ir įprastus tarifus.

Atsižvelgdama į visas aukščiau nurodytas aplinkybes, įskaitant faktą, kad valstybė nepatyrė žalos dėl Bendrovės elgesio, taip pat įvertinusi lentelėje pateiktus skaičiavimus, Bendrovė mano, kad neproporcinga ir neteisinga jai taikyti tokio dydžio sankcijas (ypač 50 kartų didesnę mokestį už taršą kietosiomis dalelėmis), kokios nurodytos Sprendime ir tokią savo nuomonę grindžia skunde cituojama Lietuvos teismų formuojama praktika (Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2000-12-06, 2001-10-02 nutarimai, LVAT 2020-05-27 nutartis adm. byloje Nr. eA-2163-662/2020, 2022-06-01 nutartis adm. byloje Nr. eA-143-492/2022, 2021-11-17 nutartis adm. byloje Nr. eA-2019-602/2021).

Skunde nurodytos aplinkybės bei argumentai, pasak Bendrovės, pagrindžia, kad ji sąmoningai tyčia nesiekė konkretaus neteisėto rezultato – taršos nuslėpimo. Ji neklautojo dokumentų, nevedė apgaulingos apskaitos, netrukdė Aplinkos apsaugos departamentui atlikti patikrinimus. Priešingai, Bendrovė laikėsi teisė aktuose nustatytą taršos normatyvų, siekė pakeisti TIPK leidimo sąlygas, teikė Agentūrai ir Aplinkos apsaugos departamentui visą informaciją (pvz., inventorizacijos ataskaitas, prie jų pridedamus laboratorinių tyrimų protokolus ir kt.), iš kurios buvo matyti biokuro katilo išmetama tarša. Taigi, Bendrovės elgesio modelis pagal teismų praktikoje pateiktus išaiškinimus nesudaro pagrindo teigti, jog ji, be laiku neatliktos pareigos deklaruoti taršos kiekius, dar kažkaip kitaip tyčia ir sąmoningai slėpė taršą iš biokuro katilo. Teismų praktika patvirtina, kad nagrinėjamu atveju, atsižvelgiant į padarytą pažeidimą, jo mastą, aplinkybes, susijusias su Aplinkos apsaugos departamento ir Agentūros elgesiu, Bendrovei Sprendimu skirta sankcija turėtų būti sumažinta taip, kad ji atitiktų proporcingumo ir teisingumo kriterijus.

Dėl visų aukščiau skunde nurodytų priežasčių, atsižvelgiant į teismų praktiką ir vadovaujantis teisingumo, proporcingumo bei protingumo kriterijais, Bendrovė mano, kad egzistuoja pagrindas Patikrinimo akte ir Sprendime apskaičiuotą 34 834 Eur MUAT už nedeklaruotą vienkartinio leistinos taršos (kietųjų dalelių (KD (A) normatyvo viršijimą taršos šaltinyje Nr. 001 (biokuro katilas) 2019 m. sumažinti, t. y. vietoje nurodyto mokesčio taikyti 13 232 Eur MUAT už metinio taršos kietosiomis dalelėmis normatyvo viršijimą arba 80 proc. sumažinti Sprendimu Bendrovei numatytą sankciją, t. y. sumažinti 52 334 Eur mokestį, o jei bus tenkintas aukščiau išdėstytas prašymas – 30 732 Eur mokestį (52 334 – 34 834 + 13 232), kurie apskaičiuoti 50 kartų didesniu tarifu KD ir 1,5 karto didesniu tarifu CO, NO_x, SO₂, atitinkamai, iki 10 467 Eur arba iki 6 146 Eur.

Remdamasi tuo, kas išdėstyta, bei vadovaudamasi MAĮ 155 straipsnio 4 dalimi, Bendrovė prašo pakeisti Sprendimą ir: vietoje 34 834 Eur MUAT už nedeklaruotą vienkartinio leistinos taršos KD (A) normatyvo viršijimą taršos šaltinyje Nr. 001 2019 m. taikyti 13 232 Eur MUAT už metinio taršos kietosiomis dalelėmis normatyvo viršijimą, arba 80 proc. sumažinti mokesčio sumą, apskaičiuotą pagal Sprendimą, taikant padidintus mokesčio už aplinkos teršimą tarifus (t. y. 50 kartų didesnę tarifą KD ir 1,5 karto didesnę tarifą CO, NO_x, SO₂) už taršą iš stacionaraus taršos šaltinio Nr. 001 (biokuro katilas) už 2018–2020 m.

Aplinkos apsaugos departamentas Sprendimu pakeitė Apskaitos ir mokesčių kontrolės departamento Panevėžio apskaitos ir mokesčių kontrolės skyriaus Patikrinimo aktą, kuris buvo surašytas patikrinus M. I., UAB "D1" filialą, ir Sprendimu nurodė Bendrovei sumokėti perskaičiuotą 52 555 Eur (vietoje Patikrinimo akte apskaičiuoto 84 151 Eur) MUAT iš stacionarių taršos šaltinių.

Sprendime nurodoma, kad Bendrovė 2018–2020 m. vykdė veiklą (etilo alkoholio gamybą), kurios vykdymui privalomas TIPK leidimas su nustatytais leistinos taršos normatyvais. Bendrovės vykdoma veikla (etilo alkoholio gamyba) atitinka TIPK taisyklių 1 priedo 4.1.2 papunktyje nurodytus kriterijus: „Organinių cheminių medžiagų gamyba: deguonies turinčių organinių junginių: alkoholio, aldehydų, ketonų, karboksirūgščių, esterių ir esterių mišinių, acetatų,

eterių, peroksidų, epoksidinių dervų“. Bendrovė turi išduotą (turi prievolę jį turėti) TIPK leidimą su nustatytais leistinos taršos normatyvais, bei atitinka MUAT įstatymo 4 straipsnio 1 dalyje nustatytus kriterijus ir yra MUAT iš stacionarių taršos šaltinių mokėtoja.

Bendrovė MUAT iš stacionarių taršos šaltinių deklaracijas (toliau – Deklaracija FR0522) už 2018–2020 metus pateikė laikantis MUAT įstatymo 7 straipsnio 2 dalyje nustatytų terminų, atitinkamai 2019-01-31, 2020-01-31 ir 2021-02-15. Peržiūrėjus mokestinių laikotarpių Deklaracijas FR0522 pastebėta, kad Bendrovė, pildydama Deklaracijas FR0522, nesilaikė Mokesčio už aplinkos teršimą iš stacionarių taršos šaltinių deklaracijos FR0522 formos pildymo taisyklių, patvirtintų Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko ir Aplinkos ministro 2008-12-08 įsakymu Nr. VA-61 / D1-658, 19.10 punkto reikalavimų (2018 ir 2019 mokestinių laikotarpių Deklaracijose FR0522). Deklaracijose nurodyti taršos šaltinių numeriai nesutampa su TIPK leidime nurodytais taršos šaltinių numeriais. Apibendrinami ir viena eilute deklaruojami iš kelių skirtingų taršos šaltinių išmetami teršalai, pvz., iš taršos šaltinių Nr. 006 ir 604 išmetamas etanolis, kurio išmestas kiekis apibendrintas. Taip pat apibendrintas ir iš visų taršos šaltinių išmetamų kietųjų dalelių (C) kiekis. Atitinkamai nurodomas ir apibendrintas leistinos taršos normatyvas. Taip pat visi iš technologinio proceso išmesti teršalai (taršos šaltiniai Nr. 020; 021 ir kt.) deklaruoti priskiriant vieną bendrą taršos šaltinio numerį, kuris neatitinka TIPK leidime nurodytos numeracijos. Šie nurodyti trūkumai yra tik 2018 ir 2019 m. Deklaracijose FR0522.

Peržiūrėjus ūkio subjekto vykdomos apskaitos duomenis (ataskaitas bei skaičiavimus, kurių pagrindu parengtos ataskaitos), nustatyta, kad Bendrovė 2018 ir 2019 m. neapskaitė iš taršos šaltinio Nr. 001 (katilinė) biokuro katilo išmesto teršalų kiekio.

Toliau šioje Komisijos sprendimo dalyje aptariamos tik Bendrovės skundžiamų Aplinkos apsaugos departamento Sprendimo dalių nuostatas.

MUAT 2018 metais

Dėl neapskaityto teršalų kiekio iš taršos šaltinio Nr. 001 (katilinė)

Bendrovė 2018 m. eksploatavo biokuro katilinę, kurioje įrengtas biokuro garo katilas HLS-5000 (3,25 MW galios). Bendrovės pateiktais duomenimis, 2018 m. sudegintas biokuro kiekis – 5781,625 t / m.

Bendrovė iš biokuro katilo išmestą teršalų kiekį apskaitė tik 2020 m. Pagal Bendrovės taikytą teršalų išmetimo metodiką patikrinimo metu buvo apskaičiuotas ir 2018 m. į aplinką iš taršos šaltinio Nr. 001 (katilinė) biokuro katilo išmestas teršalų kiekis. Bendrovės pasirinkta skaičiavimo metodika (Įvairiose gamybose susidariusių ir išmetamų į atmosferą teršalų įvertinimo metodikų rinkinys. Leningradas, 1986) yra įtraukta į atmosferą išmetamo teršalų kiekio apskaičiavimo metodikų sąrašą (30 p.), kuris patvirtintas Aplinkos ministro 1999-12-13 įsakymu Nr. 395.

Apskaičiuotas teršalų kiekis: anglies monoksido (A) (CO) – 58,01 t; azoto oksidų (A) (NO_x) – 4,7363 t; kietųjų dalelių (A) (KD (A)) – 1,2026 t.

MUAT įstatymo 5 straipsnio 4 dalyje nurodyta, kad fiziniai ir juridiniai asmenys, pateikę biokuro sunaudojimą patvirtinančius dokumentus, už išmetamą į atmosferą taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidime ar taršos leidime nustatytą teršalo kiekį, susidarantį naudojant biokurą, nuo MUAT iš stacionarių taršos šaltinių atleidžiami. TIPK leidime taršos šaltiniui Nr. 001 yra nustatytas leistinos taršos normatyvas (šis normatyvas taip pat taikomas ir mazutu kūrenamam katilui, (A) grupės teršalai). Skaičiuojant mokestį už nusišleptą ir nedeklaruotą taršą iš taršos šaltinio mokestis taikant didesnę tarifą bus taikomas tik metinį leistinos taršos normatyvą viršijusiam kiekiui. Metinio leistinos taršos normatyvo neviršijusiam kiekiui taikoma MUAT įstatymo 5 straipsnio 4 dalyje numatyta lengvata.

Aplinkos apsaugos departamentas Sprendimo 1 lentelėje nurodo nusišlepto ir nedeklaruoto teršalo kiekius, išmestus iš taršos šaltinio Nr. 001 (katilinė), kuriam taikomas tarifo koeficientas (mokestis didesniu tarifu): CO (A) – 49,835 t / m., NO_x (A) – 2,7243 t / m., KD (A) – 1,2026 t / m (šis teršalų kiekis yra ne tik nusišlepta (nedeklaruota), tačiau ir metinį DLT normatyvą viršijusi tarša).

Pasak Sprendimo, Bendrovei apskaičiuotas mokestis taikant didesnę tarifą už nuslėptą ir metinį DLT normatyvą viršijusią taršą iš taršos šaltinio Nr. 001 (katilinė), nes Bendrovė neapskaitė ir nuslėpė (nedeklaravo) taršos, išmestos deginant biokurą iš taršos šaltinio Nr. 001 (katilinė), ir teisės aktų nustatyta tvarka nesumokėjo MUAT iš stacionarių taršos šaltinių. Bendrovė teisės aktų nustatyta tvarka ir terminais nedeklaruodama (nuslėpdama) taršos iš stacionarių taršos šaltinių, pažeidė MUAT įstatymo 7 straipsnio 2 dalį ir 8 straipsnio 2 ir 3 dalies reikalavimus. Už nedeklaruotą (nuslėptą) ir metinį DLT normatyvą viršijusią taršą mokestis taikant didesnę tarifą skaičiuojamas vadovaujantis MUAT įstatymo 9 straipsnio 4 dalies 1 punktu, Mokesčio už aplinkos teršimą iš stacionarių taršos šaltinių apskaičiavimo ir mokėjimo tvarkos aprašo (toliau – Tvarkos aprašas), patvirtinto Aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-07-09 įsakymu Nr. D1-370 / 1K-230, 14 punktu ir už 2018 m. mokestinį laikotarpį yra 16 436 Eur (apskaičiavimas pateiktas Patikrinimo akto 6 psl. esančioje 5 lentelėje).

Dėl vienkartinio leistinos taršos normatyvo viršijimo taršos šaltinyje Nr. 001 (katilinė)

2018-12-10 Stacionarių aplinkos oro taršos šaltinių išmetamų teršalų tyrimų rezultatų protokole Nr. 18-150 yra nustatyti iš taršos šaltinio Nr. 001 išmetamų teršalų (KD (A) ir CO (A) vienkartinio leistinos taršos normatyvo viršijimai. Matavimai atlikti 2018-12-05, matavimus atliko UAB „Ekomodelis“. Kito tais metais daryto išmetamų teršalų matavimo iš šio taršos šaltinio nėra, tad leistinos taršos vienkartinio normatyvo viršijimas tęsėsi iki metų pabaigos, t. y. iki 2018-12-31. Bendrovė šių leistinos taršos normatyvo viršijimo metu išmestų teršalų kiekio nevertino, neapskaičiavo bei nedeklaravo. Bendrovė, apskaičiuodama MUAT iš stacionarių taršos šaltinių, nesilaikė Tvarkos aprašo 3 punkto nuostatų bei pažeidė MUAT įstatymo 8 straipsnio 1–3 dalių reikalavimus.

Vadovaujantis Tvarkos aprašo 3 punktu, teršalo kiekis, išmestas į atmosferą (aplinkos orą) viršijus vienkartinį leistinos taršos normatyvą per normatyvo viršijimo laikotarpį, apskaičiuojamas: faktinį per viršijimo laikotarpį išmestą dujų kiekį (Nm^3) padauginus iš faktinės teršalo koncentracijos (mg / Nm^3) arba, kai TIPK ir (ar) taršos leidime vienkartinis leistinos taršos normatyvas nustatytas g / s , – faktinį per normatyvo viršijimo laikotarpį išmestą teršalo kiekį g / s padauginus iš laiko (s), per kurį buvo viršytas teršalo normatyvas. CO (A) ir KD (A) kiekio skaičiavimas pateiktas Patikrinimo akte (7 psl. esančioje 6 lentelėje).

Sprendime nurodoma, jog Tvarkos aprašas nereglamentuoja, kaip turi būti apskaičiuojamas mokestis už taršą jos viršijimo atveju iš stacionaraus taršos šaltinio, kai metinis teršalo kiekis yra apskaitomas pagal sudegintą kuro kiekį metinio DLT normatyvo viršijimu, bei tuo pačiu yra fiksuojamas viršijamas momentinis DLT normatyvas. Tvarkos aprašas reglamentuoja tik atvejus, kai teršalo kiekis yra apskaitomas pagal matavimų duomenis. Pakartotinio patikrinimo metu taikomas skaičiavimas tik už vienos iš normatyvų rūšies viršijimą, už tą, kuris didesnis. Mokėtinas mokestis taikant didesnę tarifą už nedeklaruotą vienkartinio leistinos taršos normatyvo viršijimą 2018 m. neskaičiuojamas, nes nuslėptas nedeklaruotas metinį DLT normatyvą viršijantis teršalo kiekis yra didesnis, t. y. mokesčio suma skaičiuojama tik už vieną iš jų.

MUAT 2019 metais

Dėl neapskaityto ir nedeklaruoto teršalų kiekio iš taršos šaltinio Nr. 001 (katilinė)

Bendrovė 2019 m. eksploatavo biokuro katilinę. Bendrovės pateiktais duomenimis, 2019 m. sudegintas biokuro kiekis – 5340,4 t / m. Bendrovė iš biokuro katilo išmestų teršalų kiekio 2019 m. neapskaitė. Bendrovės išmestas teršalų kiekis 2019 m. apskaičiuojamas taikant tą pačią metodiką, kaip ir skaičiuojant taršą 2018 m.

Apskaičiuotas išmestų teršalų kiekis: CO (A) – 53,591 t, NO_x (A) – 4,3749 t, KD (A) – 1,1108 t. Skaičiuojant mokestį už nuslėptą ir nedeklaruotą taršą iš taršos šaltinio mokestis taikant didesnę tarifą taikomas tik metinį DLT normatyvą viršijusiam kiekiui. Metinio leistinos taršos normatyvo neviršijusiam kiekiui taikoma MUAT įstatymo 5 straipsnio 4 dalyje numatyta lengvata.

Aplinkos apsaugos departamentas Sprendimo 2 lentelėje (6 psl.) nurodo nuslėpto ir nedeklaruoto teršalo kiekius, išmestus iš taršos šaltinio Nr. 001 (katilinė), kuriam taikomas tarifo koeficientas (mokestis didesniu tarifu): CO (A) – 43,152 t / m., NO_x (A) – 1,8059 t / m., KD (A)

– 0,9498 t / m (šis teršalų kiekis yra ne tik nuslėpta (nedeklaruota), tačiau ir metinį leistinos taršos normatyvą viršijusi tarša).

Bendrovei apskaičiuotas mokestis taikant didesnę tarifą už nuslėptą ir metinį DLT normatyvą viršijusią taršą iš taršos šaltinio Nr. 001 (katilinė), nes Bendrovė neapskaitė ir nuslėpė (nedeklaravo) taršos, išmestos deginant biokurą iš taršos šaltinio Nr. 001 (katilinė), ir teisės aktų nustatyta tvarka nesumokėjo MUAT iš stacionarių taršos šaltinių. Bendrovė teisės aktų nustatyta tvarka ir terminais nedeklaruodama (nuslėpdama) taršą iš stacionarių taršos šaltinių pažeidė MUAT įstatymo 7 straipsnio 2 dalį ir 8 straipsnio 2 ir 3 dalies reikalavimus. Už nedeklaruotą (nuslėptą) ir metinį DLT normatyvą viršijusią taršą mokestis taikant didesnę tarifą skaičiuojamas vadovaujantis MUAT įstatymo 9 straipsnio 4 dalies 1 punktu ir Tvarkos aprašo 14 punktu ir už 2019 m. yra 1 059 Eur. Mokestis už metinio leistinos taršos normatyvo viršijimą neskaičiuojamas, nes teršalo kiekis, išmestas momentinio normatyvo viršijimo laikotarpiu, yra didesnis.

Dėl vienkartinio leistinos taršos normatyvo viršijimo taršos šaltinyje Nr. 001 (katilinė)

Bendrovė dėl leistinos taršos normatyvų viršijimų iš viso 2019 m. į aplinką išmetė ir neapskaitė: anglies monoksido (CO) (A) – 0,9325 t; azoto oksidų (NO_x) (A) – 0,5939 t; kietųjų dalelių KD (A) – 2,718 t. Bendrovė šių leistinos taršos normatyvo viršijimo metu išmestų teršalų kiekio nevertino, neapskaičiavo bei nedeklaravo. Bendrovė, apskaičiuodama MUAT iš stacionarių taršos šaltinių, nesilaikė Tvarkos aprašo 3 punkto nuostatų bei pažeidė MUAT įstatymo 8 straipsnio 1–3 dalių reikalavimus.

Mokestis taikant didesnę tarifą už CO ir NO_x vienkartinio normatyvo viršijimus neskaičiuojamas, nes metinio DLT normatyvo viršijimas yra didesnis, atitinkamai skaičiuojamas ir taikomas mokestis už pastarąjį. MUAT yra skaičiuojamas tik už vienkartinio DLT normatyvo viršijimą KD (A) – 34 834 Eur.

MUAT 2020 metais

Dėl vienkartinio leistinos taršos normatyvo viršijimo taršos šaltinyje Nr. 001 (katilinė)

Bendrovė dėl leistinos taršos normatyvų viršijimų iš viso 2020 m. į aplinką išmetė ir neapskaitė: anglies monoksido (CO) (A) – 6,0247 t; sieros dioksido (SO₂) (A) – 0,9153 t; kietųjų dalelių KD (A) – 3,9863 t.

Mokestis už vienkartinio leistinos taršos normatyvo viršijimą CO neskaičiuojamas, nes teršalo kiekis, viršijęs metinį normatyvą mokestiniu laikotarpiu, yra didesnis. Bendrovė šių leistinos taršos normatyvo viršijimo metu išmestų teršalų kiekio nevertino, neapskaičiavo bei nedeklaravo. Bendrovė, apskaičiuodama MUAT iš stacionarių taršos šaltinių, nesilaikė Tvarkos aprašo 3 punkto nuostatų bei pažeidė MUAT įstatymo 8 straipsnio 1–3 dalių reikalavimus. Mokestis už nedeklaruotą vienkartinį leistinos taršos normatyvų viršijimą iš taršos šaltinio Nr. 001 (katilinė) – 31 601 Eur.

Aplinkos apsaugos departamentas Sprendime nurodo išnagrinėjęs Bendrovės 2023-03-04 pateiktas rašytines pastabas dėl Patikrinimo akto bei jas pagrindžiančius įrodymus ir nusprendęs pakeisti Patikrinimo aktą.

Bendrovė nurodo, kad Patikrinimo akte neteisingai apskaičiuotas MUAT už 2020 m. bei pateikia, jos nuomone, tai pagrindžiančius dokumentus. Bendrovė pateikė UAB „Ekomodelis“ 2020-10-26 protokolą Nr. 20-166, kuris Aplinkos apsaugos departamentui nebuvo pateiktas ankstesnio patikrinimo metu ir surašant aktą nebuvo žinomas. Įvertinus šio protokolo duomenis, Sprendime konstatuojama, kad leistinos taršos normatyvo viršijimas CO truko nuo 2020-09-24 iki 2020-10-21, o ne iki metų pabaigos, kaip nurodyta Patikrinimo akte. Tačiau nei leistinos taršos vienkartinį dydį viršijantis CO kiekis, nei mokestis neperskaičiuojamas, nes CO vienkartinio DLT normatyvo viršijimo laikotarpio pasikeitimas neturi jokios įtakos mokesčio dydžiui. Patikrinimo akte mokestis už CO vienkartinio leistinos taršos dydžio viršijimą nebuvo skaičiuojamas.

Įvertinus tai, kad Bendrovė yra deklaravusi metinį CO DLT normatyvą viršijusį dydį, kuris yra didesnis už momentinį DLT normatyvo viršijimą, mokestis už CO taikant padidinto tarifo koeficientą 2020 m. nebuvo skaičiuotas. Atitinkamai, ši Bendrovės pastaba, pasak Aplinkos apsaugos departamento, nedaro įtakos Patikrinimo akte apskaičiuotam mokesčio dydžiui.

Bendrovė su pastabomis pateikė Aplinkos apsaugos departamento Panevėžio valdybos Kupiškio aplinkos apsaugos inspekcijos vyr. specialistės elektroninį laišką, kuriuo buvo persiųstas

2020-02-21 darytų tyrimų protokolas Nr. P-110-2020-22/1. Elektroniniame laiške nurodoma: „*Siunčiu tyrimų protokolą, tilpot į normatyvus*“. Bendrovė pastabose nurodo, kad mėginio paėmimo metu buvo kūrenamas mazutas, kurio deginimas nutrauktas 2020-02-26, o gavusi Aplinkos apsaugos departamento kaip kontroliuojančios institucijos atstovo pranešimą, kad viršijimai nenustatyti, jokių papildomų veiksmų nesiėmė, nes pagrįstai manė, kad leistinos taršos normatyvų viršijimų nėra. Taip pat nurodo, kad, jos nuomone, viršijimo nebuvo, nes atliktų tyrimų vertės buvo lyginamos su TIPK leidimo 8 lentelėje „Leidžiama tarša į aplinkos orą esant neįprastoms (neatitiktinėms) veiklos sąlygoms“.

Aplinkos apsaugos departamentas Sprendime nesutinka su Bendrovės nuomone dėl tyrimo protokolo verčių lyginimo su TIPK 8 lentelėje pateiktomis vertėmis. Pažymi, kad šioje lentelėje nurodytos vertės taikomos 25 min. nuo kurą deginančio įrenginio paleidimo pradžios. Šiuo atveju mazutu kūrenamas katilas buvo pradėtas eksploatuoti 2020-02-20, o tyrimai atlikti 2020-02-21, t. y. po paros nuo katilo eksploatacijos pradžios.

Tačiau tuo pačiu Aplinkos apsaugos departamentas pripažįsta, kad 2020-02-28 gautas elektroninis laiškas yra klaidinančio pobūdžio ir laikytinas klaidinančia konsultacija.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 32 straipsnio 2 dalimi, ūkio subjektui poveikio priemonės už netinkamą teisės aktų vykdymą, kuri lėmė klaidinga konsultacija, netaikomos. Analogiška nuostata yra įtvirtinta ir MAĮ 141 straipsnio 1 dalies 4 punkte.

Tvarkos aprašo 8 punkte nurodyta, kad į didžiausios leistinos momentinės ar paros vidutinės koncentracijos (normatyvo) ir (ar) vienkartinės leistinos taršos normatyvo viršijimo periodą įskaitomas laikas nuo normatyvų viršijusio ėminio paėmimo dienos iki normatyvų atitinkančio ėminio paėmimo dienos. Minimalus normatyvo viršijimo periodas yra viena para, t. y. nustatant normatyvo viršijimo periodą, vertinami rezultatai tik ėminių, paimtų po 24 valandų nuo ėminio, kuriuo nustatytas normatyvo viršijimas, paėmimo.

Pasak Aplinkos apsaugos departamento, vertinant šią nuostatą, net jei Bendrovė nebūtų suklaidinta klaidinančios Aplinkos apsaugos departamento konsultacijos ir būtų nedelsiant sureagavusi į nustatytą DLT normatyvo viršijimą, minimalus DLT normatyvo viršijimo laikotarpis yra viena para. Vertinant šią nuostatą perskaičiuojamas 2020-02-21 nustatyto viršijimo metu vienkartinį DLT normatyvą viršijęs išmestas teršalų kiekis (DLT normatyvo viršijimo laikotarpis – 24 valandos).

Sprendimo 3 lentelėje (9 psl.) apskaičiuojamas vienkartinį DLT normatyvą viršijęs teršalo kiekis: CO (A) – 0,0102 t; SO₂ (A) – 0,0247 t; KD (A) – 0,0163 t. 4 lentelėje perskaičiuojamas bendras 2020 m. vienkartinį DLT normatyvą viršijęs teršalo kiekis, pažymint, kad mokestis už vienkartinio leistino taršos normatyvo viršijimą CO (A) ir KD (A) neskaičiuojamas, nes teršalo kiekis, viršijęs metinį normatyvą mokesčiniu laikotarpiu, yra didesnis. 5 lentelėje apskaičiuojamas mokėtinas mokestis taikant didesnę tarifą už nedeklaruotą vienkartinio leistinos taršos normatyvo viršijimą SO₂ (A). 2020 m. mokestis už nedeklaruotą vienkartinį leistinos taršos normatyvų viršijimą iš taršos šaltinio Nr. 001 (katilinė) – 5 Eur.

Bendrovė pastabose nurodo, kad ji neslėpė taršos iš taršos šaltinio Nr. 001 deginant biokurą. Aplinkos apsaugos departamentas su šiais Bendrovės teiginiais nesutinka. Bendrovė 2018 ir 2019 m. iš viso neapskaitė ir nedeklaravo taršos iš taršos šaltinio Nr. 001, kuri susidarė deginant biokurą. Neapskaityta nei metinį, nei vienkartinį DLT normatyvą viršijusi tarša. Tik 2020 m. tarša, susidaranti deginant biokurą taršos šaltinyje Nr. 001, yra apskaityta ir deklaruota, tame tarpe deklaruota ir metinį DLT normatyvą viršijusi tarša.

Kaip nurodyta Patikrinimo akte, MUAT įstatymo 5 straipsnio 4 dalyje nurodyta lengvata gali būti taikoma tik leidime nustatytų leistinos taršos normatyvų neviršijusiai taršai. Į šią nuostatą Aplinkos apsaugos departamentas atsižvelgė ir mokesčio už išmestą taršą naudojant biokurą, kuri neviršija TIPK leidime nustatytų normatyvų, neskaičiavo.

Aplinkos apsaugos departamentas Sprendime taip pat nesutinka su teiginiais, kad kurą deginančiam įrenginiui turi būti taikomos LAND 43-2013 normos. Bendrovei yra išduotas TIPK leidimas, todėl veikla privalo būti vykdoma TIPK leidime nustatytais sąlygomis.

Rašytinėse pastabose Bendrovė nurodo, kad nėra pakankamų ir objektyvių pagrindų mokesčių sumų apskaičiavimui, nes naudojamos skirtingos kuro rūšys ir siūlo sudaryti susitarimą dėl mokesčio dydžio.

Su šia pastaba Aplinkos apsaugos departamentas nesutinka. Katilinė, kaip taršos šaltinis Nr. 001, susideda iš dviejų atskirų kurų deginančių įrenginių (teršalų išsiskyrimo šaltinių), TIPK leidime šiems teršalų išsiskyrimo šaltiniams nustatytas vienas bendras leistinos taršos normatyvas. Tad vertinant taršos šaltinio darbo laiką, neįtraukiamas tik tas laikotarpis, kai nei vienas iš katilų nedirba, t. y. taršos šaltinis nedirba visai. Taip pat pažymima, kad TIPK leidime šiam taršos šaltiniui nedetalizuojama kuro rūšis, nenurodyti leistinos taršos normatyvai atskiroms kuro rūšims. Tad šio patikrinimo metu Aplinkos apsaugos departamentas vadovaujasi TIPK leidimo sąlygomis ir nepriklausomai nuo naudojamo kuro rūšies skaičiuoja į aplinką išmetamą taršą.

Mokestiniai susitarimai tarp mokesčių administratoriaus ir mokesčių mokėtojo sudaromi vadovaujantis MAĮ 71 straipsnio 1 dalimi. Aplinkos apsaugos departamentas, vykdydamas MUAT kontrolę, vadovaujantis MAĮ 16 straipsnio 1 ir 3 dalimis, negali taikyti šios įstatymo 71 straipsnio 1 dalies nuostatų. Atlikdamas MUAT patikrinimą, turi vadovautis MUAT įstatymu ir kitomis šį mokestį ir jo kontrolę reglamentuojančiomis teisės normomis, kurios nenumato galimybes Aplinkos apsaugos departamentui sudaryti susitarimus su mokesčių mokėtojais dėl mokesčio dydžio.

Rašytinėse pastabose nurodoma, kad atliekant patikrinimą yra padaryti procedūriniai pažeidimai, nepagrįstai pradėtas pakartotinis patikrinimas. Aplinkos apsaugos departamentas su šia pastaba nesutinka, nes neplaninis patikrinimas atliktas pagal Aplinkos apsaugos departamento 2022-10-27 pavidimą atlikti neplaninį patikrinimą Nr. SPR1-2970, kuriame yra nurodytas teisinis pagrindas neplaniniam patikrinimui bei suformuoti patikrinimo tikslai.

MAĮ 118 straipsnio 1 dalyje nurodytas apribojimas atlikti pakartotinį patikrinimą taikomas tik tokiu atveju, jei dėl to paties mokesčio už tą patį mokestinį laikotarpį buvo priimtas atitinkamas mokesčių administratoriaus sprendimas. Šiuo atveju nėra MAĮ 118 straipsnio 1 dalyje nurodytų sąlygų, nes Aplinkos apsaugos departamento priimtą sprendimą Komisija 2022-06-20 sprendimu Nr. S-88 (7-64/2022) panaikino, įpareigodama Aplinkos apsaugos departamentą Bendrovės skundą nagrinėti iš naujo. Pažymima, kad Aplinkos apsaugos departamentas neplaninio patikrinimo metu vertino tą patį laikotarpį bei nekeitė patikrinimo srities.

Komisija k o n s t a t u o j a :

Skundžiama sprendimo dalis, kuria Bendrovei nurodytas sumokėti 52 334 Eur MUAT iš stacionarių taršos šaltinių, tvirtintina, Bendrovės 2023-05-23 skundas atmetinas.

Mokestinis ginčas šioje byloje yra kilęs dėl Bendrovei papildomai apskaičiuoto taikant didesnę tarifą 52 334 Eur MUAT iš stacionarių taršos šaltinių Aplinkos apsaugos departamentui konstatavus, kad Bendrovės tikrintuoju 2018–2020 m. laikotarpiu iš taršos šaltinio Nr. 001 (katilinė) deginant biokurą išmesta tarša (CO (A), NO_x (A), KD (A), SO₂ (A)) viršijo metinius bei vienkartinį leistinos taršos normatyvus. Bendrovė iš taršos šaltinio Nr. 001 (katilinė) biokuro katilo deginant biokurą išmestos taršos 2018 ir 2019 m. neapskaitė bei nedeklaravo, o 2020 m. nedeklaravo vienkartinį leistinos taršos normatyvą viršijusios taršos iš šio taršos šaltinio ir šiais savo veiksmais pažeidė MUAT įstatymo 7 straipsnio 2 dalies, 8 straipsnio 1–3 dalių nuostatas, dėl ko mokestinio patikrinimo metu, vadovaujantis MUAT įstatymo 9 straipsnio 4 dalies 1 punktu, Tvarkos aprašo 3 ir 14 punktais, Bendrovei buvo apskaičiuotas MUAT iš stacionarių šaltinių taikant didesnę tarifą (taikant MUAT įstatymo 1 priedėlyje atskiriems teršalams nustatytus tarifus bei 2 priedėlyje nustatytus 1,5 ir 50 tarifo koeficientus, kurių dydis priklauso nuo į aplinkos orą išmesto teršalo rūšies).

Ginčo byloje nustatyta, kad Bendrovė yra MUAT iš stacionarių taršos šaltinių mokėtoja, turinti TIPK leidimą su jame nustatytais leistinos taršos normatyvais. Bendrovė ginčui aktualiu 2018–2020 m. laikotarpiu, vadovaudamasi MUAT įstatymo 7 straipsnio 2 dalyje nustatytais terminais, teikė Deklaracijas FR0522, tačiau, kaip nustatė mokesčių administratorius mokestinio patikrinimo metu, 2018 ir 2019 m. savo apskaitoje neapskaitė iš taršos šaltinio Nr. 001 (katilinė)

biokuro katilo išmesto teršalų kiekio, atitinkamai pateiktose Deklaracijose FR0522 nedeklaravo iš šio taršos šaltinio deginant biokurą išmestos taršos. Aplinkos apsaugos departamentas šią Bendrovės nedeklaruotą taršą CO (A), NO_x (A) ir KD (A) vertino kaip nuslėptą bei nuo taršos dalies, viršijusios TIPK leidime nustatytus leistinos taršos normatyvus, vadovaudamasis MUAT įstatymo 9 straipsnio 4 dalies 1 punktu, apskaičiavo MUAT iš stacionarių taršos šaltinių taikant didesnę tarifą. MUAT už 2020 m. mokestinį laikotarpį Bendrovei apskaičiuotas už nedeklaruotą vienkartinio leistinos taršos normatyvo SO₂ (A) viršijimą iš taršos šaltinio Nr. 001 (katilinė) biokuro katilo.

Pažymėtina, jog skundžiamas Aplinkos apsaugos departamento sprendimas buvo priimtas atlikus pakartotinį Bendrovės MUAT iš stacionarių taršos šaltinių už 2018–2020 m. laikotarpį patikrinimą, nes Komisija 2022-06-20 sprendimu Nr. S-88 (7-64/2022) panaikino Aplinkos apsaugos departamento 2022-03-28 sprendimo dėl patikrinimo akto tvirtinimo Nr. AS-46 dalį, kuria buvo nurodyta Bendrovei sumokėti į biudžetą 130 507 Eur MUAT iš stacionarių taršos šaltinių, ir Bendrovės skundą perdavė Aplinkos apsaugos departamentui nagrinėti iš naujo. Komisijos 2022-06-20 priimto sprendimo Nr. S-88 (7-66/2022) neskundė nei viena iš mokestinio ginčo šalių, todėl jis tapo vykdytinu (MAĮ 158 straipsnio 1 dalis). Komisija priimtame sprendime, įvertinusi Aplinkos apsaugos departamento 2022-03-28 sprendimo dalies pagrįstumą ir teisėtumą mokesčių bazės dydžio apskaičiavimo aspektu, padarė išvadą, jog Bendrovės deginant tą patį biokuro kiekį į aplinkos orą išmestų teršalų kiekis, panaudojus du skirtingus išmestų teršalų kiekio skaičiavimo būdus (skaičiuojant metinio DLT normatyvo bei vienkartinio leistinos taršos normatyvo viršijimus), mokesčių administratoriaus sprendime buvo matematiškai padvigubintas bei už to paties biokuro kiekio sunaudojimo deginant metu išmestus teršalų kiekius MUAT padidintu tarifu Bendrovei buvo apskaičiuotas du kartus. Įvertinusi Tvarkos aprašo nuostatas, Komisija minėtame sprendime nurodė, jog apskaičiuojant Bendrovei MUAT taikant didesnę tarifą už iš taršos šaltinio Nr. 001 (katilinė) išmestų teršalų kiekius, mokesčių administratorius turėjo vertinti, kuris iš normatyvus viršijančių teršalų kiekių (Q_{np} ar Q_{nt}) buvo didesnis, bei atsižvelgęs į tai, apskaičiuoti MUAT taikant didesnę tarifą pasirinkus vieną iš Tvarkos aprašo 4 punkte nurodytų formulių arba už vienkartinio leistinos taršos normatyvo, arba už metinio DLT normatyvo viršijimą, priklausomai nuo to, kuriuo atveju yra apskaičiuotas didesnis išmesto teršalo kiekis.

Iš Patikrinimo akto turinio matyti, jog mokesčių administratorius pakartotinio Bendrovės mokestinio patikrinimo metu nurodė, jog Tvarkos aprašas nereglamentuoja, kaip turi būti apskaičiuojamas mokestis už taršą jos viršijimo atveju iš stacionaraus taršos šaltinio, kai metinis teršalo kiekis yra apskaitomas pagal sudegintą kuro kiekį metinio DLT normatyvo viršijimu bei tuo pačiu yra fiksuojamas viršijamas momentinis DLT normatyvas. Tvarkos aprašas reglamentuoja tik atvejus, kai teršalo kiekis yra apskaitomas pagal matavimų duomenis. Taigi, mokesčių administratorius, atsižvelgęs į Komisijos nurodytus jo priimto sprendimo trūkumus, pakartotinio patikrinimo metu skaičiavo Bendrovei MUAT taikant didesnę tarifą tik už vienos iš normatyvų rūšies (arba už metinio DLT normatyvo, arba už vienkartinio leistinos taršos normatyvo) viršijimą, priklausomai nuo to, kuri tarša, viršijusi normatyvus, buvo didesnė.

Iš Bendrovės skundo Komisijai turinio bei jos atstovės mokestinio ginčo nagrinėjimo Komisijos posėdyje metu išdėstytos pozicijos spręstina, jog šiame mokestinio ginčo nagrinėjimo etape Bendrovė nesutinka su jai papildomai apskaičiuotu MUAT padidintu tarifu dėl apskaičiuoto mokesčio dydžio neproporcingumo bei neteisingumo. Pasak Bendrovės, jos padarytas pažeidimas aplinkosauginiu požiūriu yra mažareikšmis, be to, taršai, išmetamai iš biokuro katilinės, taikoma mokesčio lengvata pagal MUAT įstatymo 5 straipsnio 4 dalį. Bendrovė buvo įsitikusi, jog biokuro katilui taikomi normatyvai, nustatyti LAND 43-2013, šių normatyvų ji laikėsi bei jie buvo perkelti į patikslintą TIPK leidimą. Atsižvelgdama į tai, kad mokestinio ginčo ribas apsprendžia konkretūs mokesčių mokėtojo išdėstyti argumentai ir pareikšti reikalavimai, Komisija šiame sprendime vertins skundžiamos sprendimo dalies pagrįstumą Bendrovės skunde apibrėžtose mokestinio ginčo ribose.

Nesutiktina su Bendrovės skunde dėstoma pozicija, jog remiantis skunde pacituotomis Mažareikšmių pažeidimų aplinkos apsaugos ir gamtos išteklių srityje kriterijų aprašo, patvirtinto

Aplinkos ministro 2015-04-20 įsakymu Nr. D1-322, 4 ir 13 punktų nuostatomis, jos padarytas pažeidimas nėra laikomas darančia neigiamą poveikį aplinkai ar visuomenės sveikatai veikla ir jis yra priskirtinas prie mažareikšmių pažeidimų, už kurį poveikio priemonės ūkio subjektams netaikomas. Iš nurodytojo teisės akto turinio matyti, jog Bendrovė savo išvadą dėl pažeidimo mažareikšmiškumo daro pacituodama porą iš bendro šio teisės akto konteksto išimtų teisės normų. Tuo tarpu sisteminė šio teisės akto analizė tokią Bendrovės poziciją paneigia, nes, visų pirma, pagal Mažareikšmių pažeidimų aplinkos apsaugos ir gamtos išteklių srityje kriterijų aprašo 9.1 papunktį pažeidimas negali būti priskiriamas prie mažareikšmio, jei viršijama iš stacionaraus oro taršos šaltinio išmetamo teršalo ribinė vertė, taikoma pagal teisės aktą, kuris pagal Europos Sąjungos reikalavimus reglamentuoja teršalų ribines išmetimo vertes iš didelių kūrų deginančių įrenginių, vidutinių kūrų deginančių įrenginių, atliekų deginimo įrenginių ir organinius tirpiklius naudojančių įrenginių, žmonių palaikų kremavimo įrenginių <...>, ir (ar) aplinkos oro užterštumo norma. Antra, tam, kad pažeidimas būtų priskiriamas prie mažareikšmio, jis turi atitikti visus nurodytojo aprašo 11 punkte nurodytus kriterijus: ūkio subjektas pripažįsta, kad jis padarė pažeidimą, bendradarbiavo su pareigūnu, padėjo pažeidimą išaiškinti ir, jeigu ūkio subjekto veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatyta prievolė ūkio subjektams informuoti ar pranešti apie teisės akte nustatytų reikalavimų nesilaikymą, informavo Aplinkos apsaugos departamentą apie padarytą pažeidimą ir ėmėsi veiksmų jį pašalinti (11.1 papunktis); pažeidimas pašalinamas patikrinimo metu patikrinimą atliekančio pareigūno akivaizdoje arba per rašytiniame nurodyme nustatytą terminą, arba patikrinimo metu nustatytas pažeidimas jau iki patikrinimo buvo nutrauktas ar pašalintas (11.2 papunktis); pažeidimas nesukėlė žalos aplinkai arba žala aplinkai yra mažareikšmė, t. y. neviršija Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymu patvirtinto mažareikšmės žalos išieškojimo išlaidų dydžio (11.3 papunktis).

Ginčo byloje nustatyta, kad Bendrovė veiklą vykdė pagal Agentūros išduotą 2015-06-10 TIPK leidimą Nr. T-P.6-4/2015, kuriame taršos šaltiniui Nr. 001 – katilinei buvo nustatyti leidžiamų išmesti į aplinkos orą teršalų metiniai DLT ir vienkartiniai leistinos taršos normatyvai. Kaip nurodo Bendrovė skunde Komisijai, atsižvelgiant į tai, kad tuo metu Bendrovė taršos šaltinyje Nr. 001 naudojo mazutu kūrenamą katilą, normatyvai TIPK leidime buvo nustatyti įvertinus mazuto deginimo metu išsiskiriančius teršalus ir jų kiekius. Bendrovei nusprendus taršos šaltinyje Nr. 001 (katilinėje) įrengti biokuru kūrenamą katilą, o mazuto katilą naudoti kaip rezervinį ir rekonstravus TIPK leidime nurodytą katilinę (įrengus joje biokuru kūrenamą 3,25 MW galios katilą), Bendrovė dar 2016-06-08 pradėjo jos turimo TIPK leidimo sąlygų, taip pat ir susijusių su aplinkos oro tarša bei katilinės (taršos šaltinio Nr. 001) teršalų normatyvais dėl naujo biokuro katilo įrengimo, pakeitimo procedūrą, kuri dėl Bendrovės skunde nurodomų priežasčių užtruko ilgiau kaip 5 m. Agentūra tik 2021-12-27 priėmė sprendimą Nr. (30.1)-A4E-15204 dėl AB „D1“ Obelių spirito varyklos TIPK leidimo Nr. T-P.6-4/2015 sąlygų peržiūrėjimo ir patikslinimo, kuriame taršos šaltiniui Nr. 001 buvo atskirai nustatyti normatyvai mazutu ir biokuru kūrenamiems katilams. Pasak Bendrovės, eksploatuodama biokuro katilą nuo jo eksploatavimo pradžios iki TIPK leidimo sąlygų patikslinimo, ji pagrįstai laikėsi LAND 43-2013 2 priede nustatytų leistinų teršalų ribinių verčių (normatyvų), kurios ir buvo perkeltos į Bendrovės TIPK leidimą. Taigi, Bendrovės nuomone, TIPK leidimo sąlygų patikslinimas tebuvo formalumas, nepadaręs jokios įtakos aplinkai, Bendrovei, jos vykdomos veiklos sąlygoms (jų nei pagerino, nei jas pablogino).

Pagal MUAT įstatymo 4 straipsnio 1 dalį MUAT iš stacionarių taršos šaltinių moka aplinką teršiantys fiziniai ir juridiniai asmenys, kurie Vyriausybės ar jos įgaliotų institucijų nustatyta tvarka privalo turėti TIPK leidimą arba taršos leidimą, kuriuose nustatyti teršalų išmetimo į aplinką normatyvai. Pagal MUAT įstatymo 8 straipsnio 1 ir 2 dalis fiziniai ir juridiniai asmenys, kurie pagal šį įstatymą privalo mokėti MUAT, Vyriausybės ar jos įgaliotų institucijų nustatyta tvarka tvarko teršalų išmetimo į aplinką, sąvartyne pašalintų atliekų, apmokestinamųjų gaminių ir pripildytos gaminių apmokestinamosios pakuotės apskaitą, MUAT apskaičiuojamas ir mokamas Vyriausybės ar jos įgaliotų institucijų nustatyta tvarka. Pagal šio straipsnio 3 dalį MUAT iš stacionarių taršos šaltinių mokamas *už faktiškai* per mokestinį laikotarpį išmestą į aplinką teršalų kiekį. MUAT įstatymo 8 straipsnio 6 dalis nurodo, jog MUAT mokėtojas yra atsakingas už teršalų išmetimo į aplinką <...> apskaitos tvarkymą ir mokesčio už aplinkos teršimą deklaracijoje

pateiktus duomenis. O pagal MUAT įstatymo 9 straipsnio 3 dalį už išmestą iš stacionarių taršos šaltinių normatyvus viršijantį teršalų kiekį ar nuslėptą teršalų <...> kiekį MUAT mokamas taikant didesnę tarifą. MUAT taikant didesnę tarifą apskaičiuojamas: normatyvus viršijantį ir (ar) nuslėptą teršalų kiekį, išmestą iš stacionarių taršos šaltinių, dauginant iš MUAT iš stacionarių taršos šaltinių tarifo, pateikto šio įstatymo 1 priedėlyje, ir iš MUAT iš stacionarių taršos šaltinių tarifo koeficiento, nurodyto šio įstatymo 2 priedėlyje (MUAT įstatymo 9 straipsnio 4 dalies 1 punktą).

Iš pacituoto teisinio reglamentavimo yra akivaizdu, jog MUAT iš stacionarių taršos šaltinių mokėtojas privalo eksploatuoti teršalus į aplinkos orą išmetantį įrenginį (ginčo atveju biokuro katilą) tik turėdamas išduotą TIPK leidimą, kuriame nustatyti teršalų išmetimo į aplinką normatyvai, MUAT iš stacionarių taršos šaltinių sumokėti už visą per mokesinį laikotarpį faktiškai į aplinką išmestą teršalų kiekį, o mokesčių mokėtoju neapskaičius ir nedeklaravus viso faktiškai iš taršos šaltinio išmestos taršos kiekio, jis apmokestinamas MUAT taikant didesnę tarifą.

Kaip jau minėta, ginčui aktualiu 2018–2020 m. laikotarpiu Bendrovė taršos šaltinyje Nr. 001 (katilinė) eksploatavo ne tik mazutu kūrenamą katilą, kuriam, Bendrovės teigimu, TIPK leidime buvo nustatyti taršos normatyvai, tačiau ir biokuro garo katilą HLS-5000 (3,25 MW galios), iš kurio išmetamiems teršalams TIPK leidime nebuvo nustatyti taršos normatyvai bei iš kurio išmestų teršalų Bendrovė 2018 ir 2019 m. neapskaitė. Pagal TIPK taisyklių 10 punktą veiklos vykdytojai, eksploatuojantys Taisyklėse apibrėžtus įrenginius (tai stacionarus technikos objektas, kuriame vykdoma vienos ar kelių Taisyklių 1 priede išvardytų rūšių veikla ir kita toje pačioje vietoje vykdoma tiesiogiai techniškai su minėtame priede nurodyta veikla susijusi veikla, kuri gali sukelti teršalų išmetimą ir taršą), įskaitant kurą deginančius įrenginius, <...> **privalo turėti leidimą**, kuris gali būti išduodamas vienam įrenginiui ar jo daliai arba keliems to paties veiklos vykdytojo įrenginiams ar jų dalims, esantiems toje pačioje vietoje (11 punktą). Paraiška leidimui gauti ar pakeisti teikiama Agentūrai, kuri išduoda, keičia leidimą, naikina jo galiojimą, peržiūri leidimo sąlygas. Leidimo sąlygų laikymosi kontrolę, išskyrus triukšmo ir kvapų sklaidimo kontrolę, vykdo Aplinkos apsaugos departamentas (12 ir 13 punktą). Pagal TIPK taisyklių 30 punktą veiklos vykdytojas leidimą naujam įrenginiui eksploatuoti privalo gauti iki įrenginio eksploatavimo pradžios. Esant įrenginio pakeitimui, kuris sąlygoja kitokias leidimo sąlygas, negu buvo nustatytos leidime, leidimas turi būti pakeičiamas iki pakeitimo įrenginyje įdiegimo. Leidimo sąlygose turi būti nustatyta Taisyklių 3 priede išvardintų išmetamųjų / išleidžiamų teršalų ir kitų teršalų, kurie gali būti dideliais kiekiais išmetami / išleidžiami iš įrenginio, ribinės vertės, nustatytos atsižvelgiant į teršalų savybes ir tikimybę, kad jie iš vienos terpės pateks į kitą (65.1 papunktis). Iš išdėstytųjų TIPK taisyklių nuostatų darytina išvada, jog prievolė laikytis teisės aktų reikalavimų, laiku įvertinti savo vykdomos veiklos atitiktį tam tikriems kriterijams, pagal kuriuos bendrovė gali vykdyti veiklą tik gavusi leidimą šiai veiklai, tenka šios veiklos vykdytojais, ginčo atveju būtent Bendrovei. Todėl ginčo atveju Bendrovė iki biokuro katilo eksploatavimo pradžios privalėjo gauti leidimą (patikslinti jo sąlygas) šiam įrenginiui eksploatuoti, tuo tarpu Bendrovės skunde akcentuojamos aplinkybės, dėl kurių, jos nuomone, leidimas laiku nebuvo gautas (patikslintas) neeliminuoja jos atsakomybės dėl netinkamo imperatyvių MUAT įstatymo bei TIPK taisyklių reikalavimų vykdymo.

Bendrovė akcentuoja, jog eksploatuodama biokuro katilą nuo jo eksploatavimo pradžios iki TIPK leidimo sąlygų patikslinimo, ji pagrįstai laikėsi LAND 43-2013 2 priede nustatytų leistinų teršalų ribinių verčių (normatyvų), kurios ir buvo perkeltos į Bendrovės TIPK leidimą. Tačiau, kaip teisingai pažymėjo Aplinkos apsaugos departamento atstovas skundo nagrinėjimo Komisijos posėdyje metu, ūkio subjektui taikomi ne LAND 43-2013, tačiau būtent TIPK leidime nurodytos leistinos išmesti taršos normos. Iš tiesų, pagal aukščiau cituotas tiek MUAT įstatymo, tiek TIPK taisyklių nuostatas eksploatuoti į aplinką taršą išmetantį įrenginį Bendrovė galėjo tik turėdama tam išduotą TIPK leidimą (patikslinusi turimo leidimo sąlygas), o jos iš taršos šaltinio išmestų į aplinkos orą teršalų normatyvus viršijantys kiekiai MUAT apskaičiavimo tikslais yra nustatomi atsižvelgiant į konkrečiam taršos šaltiniui (kuris ginčo atveju susideda iš kelių įrenginių) TIPK leidime, tačiau ne LAND 43-2013 nustatytus normatyvus. Be to, normos LAND 43-2013 nustato kurą deginančių įrenginių išmetamųjų dujų šalinimo per kaminą reikalavimus, į aplinkos orą išmetamo sieros dioksido (SO₂), azoto oksidų (NO_x), anglies monoksido (CO) ir kietųjų dalelių

(KD) ribines vertes, jų laikymosi ir kontrolės reikalavimus ir yra taikomos visiems kurą deginantiesiems įrenginiams (išskyrus šių normų 3 punkte nurodytuosius), kurių vardinė (nominali) šiluminė galia lygi arba didesnė kaip 0,12 MW, bet nesiekia 50 MW. Iš kurą deginančių įrenginių į aplinkos orą išmetamų teršalų ribinės vertės laikymasis kontroliuojamas nenuolatinių į aplinkos orą išmetamų teršalų koncentracijos matavimų būdu, kurą deginančiam įrenginiui veikiant įprastinėmis jo eksploataavimo sąlygomis, taršos šaltinių išmetamų į aplinkos orą teršalų matavimus ir tyrimus gali atlikti laboratorijos, kurios turi leidimą tokiems matavimams atlikti (13 ir 14 punktai). Tuo tarpu, kaip minėta, MUAT apskaičiavimo bei šio mokesčio apskaičiavimo teisingumo kontrolės tikslais išmestų į aplinkos orą teršalų kiekiai vertinami atsižvelgiant į konkrečiam ūkio subjektui išduotame TIPK leidime nustatytas sąlygas. Todėl tai, kad Bendrovė, pasak jos, laikėsi LAND 43-2013 2 priede nustatytų leistinų teršalų ribinių verčių (normatyvų), kurios yra nustatomos visiems kurą deginantiesiems įrenginiams, atsižvelgiant tik į jų galią ir kurios, kad LAND 43-2013 normos buvo perkeltos į Bendrovės TIPK leidimą, neatleidžia jos nuo imperatyviai MUAT įstatyme įtvirtintos prievolės apskaičiuoti bei deklaruoti visą faktiškai į aplinką išmestą taršos kiekį bei sumokėti MUAT už iš stacionaraus taršos šaltinio išmestą būtent TIPK leidime nustatytus normatyvus viršijusią taršą.

Bendrovė įrodinėja, kad ginče aptariama situacija – taršos iš šaltinio Nr. 001 (katilinė) deginant biokurą neapskaitymas 2018 ir 2019 m. susiklostė dėl to, kad Bendrovė buvo įsitikinusi, jog jai taikoma MUAT įstatymo 5 straipsnio 4 dalyje įtvirtinta MUAT iš stacionarių taršos šaltinių lengvata. Nurodytoji teisės norma nustato, kad fiziniai ir juridiniai asmenys, pateikę biokuro sunaudojimą patvirtinančius dokumentus, už išmetamą į atmosferą TIPK leidime ar taršos leidime nustatytą teršalo kiekį, susidarantį naudojant biokurą, nuo MUAT iš stacionarių taršos šaltinių atleidžiami. Taigi, ir šioje teisės normoje įtvirtinta mokesčio lengvata taikoma tik taršai, numatyta TIPK leidime ir tik tam jos naudojant biokurą susidariusiam kiekiui, kuris neviršija TIPK leidime nustatytų normatyvų. Ginče nustatytas Bendrovės turėtame TIPK leidime taršos šaltiniui Nr. 001 (katilinei) nustatytų leistinos taršos normatyvų (normatyvai nustatyti taršos šaltiniui Nr. 001 (katilinei), vadinasi, jie taip pat taikomi ir mazutu kūrenamam katilui) viršijimai. Iš bylos medžiagos matyti, kad Aplinkos apsaugos departamentas, apskaičiuodamas mokesį taikant didesnę tarifą už nuslėptą (nedeklaruotą) taršą iš šio taršos šaltinio, jį skaičiavo tik metinį DLT normatyvą viršijusiam kiekiui, tuo tarpu metinio DLT normatyvo neviršijusiam taršos kiekiui taikė MUAT įstatymo 5 straipsnio 4 dalyje numatytą lengvatą. Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytas aplinkybes, Bendrovės šioje ginčo dalyje dėstoma pozicija vertintina kaip gynybinė.

Ginčo byloje nustatyta, jog MUAT už Bendrovės 2018 ir 2019 m. neapskaitytą ir nedeklaruotą taršą, išmestą deginant biokurą iš taršos šaltinio Nr. 001 (katilinė), viršijusią TIPK leidime nustatytus normatyvus, buvo apskaičiuotas taikant didesnę tarifą pagal MUAT įstatymo 9 straipsnio 4 dalies 1 punktą. MUAT įstatymo 8 straipsnio 2 dalyje numatyta, kad MUAT apskaičiuojamas ir mokamas Vyriausybės ar jos įgaliotų institucijų nustatyta tvarka. Aukščiau šiame sprendime nurodytas Tvarkos aprašas nustato MUAT iš stacionarių taršos šaltinių apskaičiavimo, mokėjimo ir lengvatų suteikimo tvarką. MUAT įstatymo 9 straipsnio 4 dalies 1 punkto nuostata dėl mokesčio apskaičiavimo patikslina nagrinėjamai bylai aktualus Tvarkos aprašo 14 punktas, įtvirtinantis formulę, pagal kurią apskaičiuojamas mokėtinas mokeskis taikant didesnę tarifą už nuslėptą taršą iš stacionarių taršos šaltinių, kai mokesčio mokėtojas nedeklaravo ar deklaravo mažesnę nei buvo išmestas ar išleistas į aplinką atitinkamo teršalo kiekis. Šiame punkte paaiškinta, kad Q_{NUS} – atitinkamo teršalo kiekis (t), kurį mokesčio mokėtojas per mokesčių laikotarpį išmetė arba išleido iš stacionaraus taršos šaltinio į aplinką ir nedeklaravo ar deklaravo mažesnę teršalo kiekį.

Apibendrinus aukščiau šiame sprendime pacituotas MUAT įstatymo 9 straipsnio 3 dalies nuostatas, pagal kurias už išmestą iš stacionarių taršos šaltinių normatyvus viršijantį teršalų kiekį ar nuslėptą teršalų kiekį MUAT mokamas taikant didesnę tarifą, Tvarkos aprašo 14 punkto nuostatas, pagal kurias nuslėpta tarša laikomas teršalo kiekis, kurį mokesčių mokėtojas išmetė į aplinką ir kurio nedeklaravo, konstatuotina, jog ginčo atveju Bendrovės tikrintuoju laikotarpiu į aplinką išmesta deginant biokurą iš taršos šaltinio Nr. 001 (katilinė) tarša, kurios Bendrovė 2018 ir 2019 m. neapskaitė bei nedeklaravo, o 2020 m. apskaitė bei deklaravo neteisingai, pagrįstai buvo

vertinta kaip nuslėpta, o šios nuslėptos taršos kiekis, vadovaujantis MUAT įstatymo 9 straipsnio 3 dalimi, pagrįstai buvo apmokestintas apskaičiuojant mokestį taikant didesnę tarifą pagal MUAT įstatymo 9 straipsnio 4 dalies 1 punktą ir pagal Tvarkos aprašo nuostatas. Pažymėtina, jog iš imperatyvių MUAT įstatymo nuostatų kylančios Bendrovės prievolės šio įstatymo nustatyta tvarka apskaityti visus faktiškai į aplinką išmestus teršalus, tinkamai ir teisingai apskaičiuoti, deklaruoti bei sumokėti MUAT iš stacionarių taršos šaltinių, o to neatlikus, apskaičiuoti ir sumokėti MUAT didesniu tarifu, niekaip negali paneigti Bendrovės skunde Komisijai dėstomi argumentai dėl jos veiksmų siekiant pakeisti turimame TIPK leidime nustatytus taršos normatyvus, atliekant aplinkos oro taršos šaltinių ir iš jų išmetamų teršalų inventorizacijas, taip pat argumentai dėl to, jog tiek Agentūra, tiek Aplinkos apsaugos departamentas, tikrintuoju laikotarpiu atlikęs Bendrovės patikrinimus, žinojo visas aplinkybes, susijusias su Bendrovės turimo TIPK leidimo sąlygų keitimu, biokuro katilo eksploatavimu, iš jo naudojant biokurą išmetamais teršalais, tačiau tuo metu nežvelgė Bendrovės slepiamos ar viršnormatyvinės taršos, nereikalavo jos nutraukti bei nesiėmė jokių kitų veiksmų, susijusių su biokuro katilo eksploatavimu ir iš jo išmetama tarša.

Bendrovė skunde Komisijai, akcentuodama aukščiau nurodytas aplinkybes, įrodinėja neslėpusi ir neturėjusi tikslo nuslėpti taršos, susidariusios eksploatuojant biokuro katilą, neatlikusi jokių neteisėtų veiksmų, kad tyčia išvengtų MUAT už taršą iš šio taršos šaltinio mokėjimo. Pasisakant dėl šių Bendrovės argumentų, dar syki pažymėtina, jog iš aukščiau šiame sprendime pacituotų MUAT įstatymo, TIPK leidimų taisyklių nuostatų matyti, jog prievolės pakeisti (patikslinti) TIPK leidime nustatytus taršos normatyvus pradedant eksploatuoti naują įrenginį, apskaityti visą faktiškai iš stacionaraus taršos šaltinio išmestą taršą, ją deklaruoti Valstybinei mokesčių inspekcijai prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos pateikiamose Deklaracijose FR0522, laiku ir teisingai apskaičiuoti bei sumokėti į biudžetą MUAT tenka pačiam mokesčių mokėtojui. Ginčo byloje nustatyta, kad Bendrovė pradėjo eksploatuoti biokuro katilą nepatikslinusi TIPK leidimo sąlygų, TIPK leidimo sąlygų keitimo procedūra užtruko ne dėl Agentūros darbuotojų kaitos, kaip kad tvirtina Bendrovė skunde, o dėl nuo pačios Bendrovės valios priklausiusių aplinkybių (Agentūrai ne syki prašant Bendrovės patikslinti paraišką, pateikti papildomą informaciją ir pan., byloje Agentūrai pateiktas Bendrovės 2021-11-09 Nr. 35 raštas), Bendrovė, žinodama apie deginant biokurą iš taršos šaltinio Nr. 001 (katilinė) į aplinką išmetamą taršą (UAB "B1" atliktų tyrimų rezultatų protokolai), šią taršą apskaitė tik 2020 m. (pastebėtina, jog Agentūrai 2020 m. rugsėjo mėn. atlikus neplaninius aplinkos oro taršos šaltinių išmetamų teršalų mėginių tyrimus, buvo nustatyti iš taršos šaltinio Nr. 001 išmestų teršalų DLT normatyvų viršijimai ir Aplinkos apsaugos departamentas 2020-10-19 raštu Nr. (5.6)-AD5-18211 pareikalavo, kad Bendrovė nedelsiant nutrauktų teršimą; 2020-11-04 patikrinimo akte Nr. PA7-42 taip pat konstatuotas metinio DLT normatyvo viršijimas, nurodant, kad Bendrovė turėjo deklaruoti taršą ir sumokėti MUAT padidintu tarifu), turėdama galimybę apskaityti ir 2018 bei 2019 m. iš ginče aptariamo taršos šaltinio faktiškai išmestą taršos kiekį, pateikti patikslintas šių mokestinių laikotarpių Deklaracijas FR0522, nurodant jose faktiškai išmestos taršos kiekį, apskaičiuojant ir sumokant MUAT, Bendrovė šių veiksmų savalaikiai neatliko. Pažymėtina, jog ir LVAT formuojamoje teismų praktikoje yra akcentavęs, kad mokesčių mokėtojo neturint TIPK leidimo su jame įtvirtintais taršos normatyvais išmesta tarša laikytina viršnormatyvine, o tai sudaro teisinį pagrindą apskaičiuoti MUAT taikant didesnę tarifą (LVAT 2023-07-19 nutartis adm. byloje Nr. eA-650-556/203). Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, darytina išvada, jog Bendrovė ginčo situacijoje nebuvo atidi ir rūpestinga, veikė aplaidžiai, sąmoningai laiku neapskaitė ir nedeklaravo ginče aptariamo faktiškai į aplinkos orą išleistos taršos kiekio ir taip ją nuslėpė, kaip tai suprantama pagal MUATĮ 9 straipsnio 3 dalį. Todėl nagrinėjamu atveju pagrįstai Bendrovei buvo apskaičiuotas mokėtinas MUAT taikant didesnę tarifą pagal MUATĮ 9 straipsnio 4 dalies 1 punktą.

Byloje nustatyta, kad nors Bendrovė, skaičiuodama MUAT iš stacionarių taršos šaltinių už 2020 m. mokestinį laikotarpį, apskaičiavo visą iš taršos šaltinio Nr. 001 (katilinė) išmestą taršą, įskaitant taršą iš biokuro katilo, tačiau jos patikrinimo metu buvo nustatyti vienkartiniai leistinos taršų normatyvų SO₂ (A) ir KD (A) viršijimai, kurių Bendrovė neapskaičiavo bei nedeklaravo, dėl ko Patikrinimo akte Bendrovei buvo apskaičiuotas 31 601 Eur MUAT. Tačiau Aplinkos apsaugos departamentas, išnagrinėjęs Bendrovės 2023-03-04 pastabas dėl Patikrinimo akto bei su

pastabomis pateiktus papildomus dokumentus, Aplinkos apsaugos departamento Panevėžio valdybos Kupiškio aplinkos apsaugos inspekcijos vyr. specialistės elektroninį laišką, kuriuo buvo persiustas 2020-02-21 darytų tyrimų protokolai Nr. P-110-2020-22/1 bei kuriame buvo nurodyta „*Siunčiu tyrimų protokolą, tilpot į normatyvus*“, vertino kaip klaidinančią konsultaciją, dėl kurios ūkio subjektui poveikio priemonės už netinkamą teisės aktų reikalavimų vykdymą netaikomos, bei skundžiamame sprendime perskaičiavo MUAT už 2020 m. ir nurodė Bendrovei sumokėti į biudžetą 5 Eur MUAT už nedeklaruotą vienkartinio leistinos taršos normatyvo viršijimą SO₂ (A).

Bendrovė skunde Komisijai tvirtina, jog paminėtas Aplinkos apsaugos departamento specialistės el. laiškas, nurodantis, kad pagal protokolą išmetamų teršalų normatyvai nėra viršijami, patvirtino, kad biokuro katilui yra taikomi LAND 43-2013 nustatyti vienkartiniai taršos normatyvai ir jie nėra viršijami. Klaidinga Aplinkos apsaugos departamento konsultacija, pasak Bendrovės, yra aktuali ne tik 2020 m., bet ir ankstesniems mokesčiniams laikotarpiams, nes Bendrovei, kuri 2018 ir 2019 m. kurui naudodama biokurą laikėsi LAND 43-2013 nustatytą vienkartinį taršos normatyvą (o ne vienkartinį taršos normatyvą, kurie pagal TIPK leidimą taikomi mazutu kūrenamam katilui), gavusi iš Aplinkos apsaugos departamento konsultaciją, pagal kurią suprantama, jog jos eksploatuojamam biokuro katilui išties taikomi LAND 43-2013 nustatyti vienkartiniai taršos normatyvai, nekilo mintis, kad 2018 ir 2019 m. visgi reikėjo deklaruoti vienkartinį taršos normatyvą viršijimus pagal normatyvus, taikomus mazutu kūrenamam katilui. Atsižvelgiant į tai, Bendrovės nuomone, jai apskaičiuotas 34 834 Eur MUAT už nedeklaruotą vienkartinio leistinos taršos KD (A) normatyvo viršijimą taršos šaltinyje Nr. 001 2019 m. negali būti laikomas pagrįstu dėl klaidingos konsultacijos ir mokestis už taršą KD (A) iš biokuro katilinės galėjo būti skaičiuojamas tik už metinių normatyvų nedeklaravimą ir viršijimą. Atitinkamai, jis turėtų būti sumažintas nuo 34 834 Eur MUAT už nedeklaruotą vienkartinio leistinos taršos normatyvo viršijimą iki 13 232 Eur MUAT už nedeklaruotą metinio DLT KD viršijimą.

Komisija aukščiau išdėstyta Bendrovės poziciją vertina kaip gynybinę, suformuotą siekiant išvengti didesnio dydžio MUAT apskaičiavimo ir sumokėjimo. Komisija šiame sprendime jau aukščiau pasisakė dėl Bendrovės argumentų, kad apskaičiuojant MUAT iš stacionarių taršos šaltinių yra atsižvelgiama į mokesčių mokėtojo TIPK leidime, tačiau ne LAND 43-2013, nustatytus konkrečiam aplinką teršiančiam ūkio subjektui nustatytus taršos, įskaitant ir vienkartinius, normatyvus. Be to, iš 2020-02-25 tyrimų protokolo Nr. P-110-2020-22/1, kurį persiūsdama Bendrovei el. laiške pakomentavo Aplinkos apsaugos departamento specialistė, turinio matyti, jog 2020-02-21 buvo paimti iš katilo (duomenys neskelbtini) (taršos šaltinis Nr. 001), kurio šilumini galingumas – 5,2 MW, kuras – mazutas, išmetamų į orą teršalų mėginiai bei atlikti jų laboratoriniai tyrimai. Taigi, Komisijos vertinimu, Aplinkos apsaugos departamento specialistės el. laiškas, nurodantis, kad atlikus tyrimus Bendrovės mazutu kūrenamo katilo išmetamų teršalų normatyvai nėra viršijami, nepagrindžia Bendrovės reikalavimo atsižvelgti į šią konsultaciją vertinant ir MUAT už 2018 ir 2019 m. apskaičiavimo pagrįstumą, nes, kaip nustatyta šiame ginče, nurodytaisiais laikotarpiais Bendrovė iš vis neapskaičiavo bei nedeklaravo jokios taršos iš biokuro kūrenamo katilo taršos šaltinyje Nr. 001 (katilinėje), nors tokią prievolę turėjo. Bendrovės reikalavimas skaičiuojant MUAT už 2019 m. šį mokesčių už taršą KD (A) skaičiuoti ne už nedeklaruotą vienkartinio, tačiau už metinio DLT normatyvo viršijimą yra nepagrįstas jokiomis teisės normomis, tuo tarpu Aplinkos apsaugos departamento pozicija nagrinėjamo ginčo atveju taikant Tvarkos aprašo nuostatas ir skaičiuojant Bendrovei MUAT taikant didesnę tarifą už vienos iš normatyvų rūšies (arba už metinio DLT normatyvo, arba už vienkartinio leistinos taršos normatyvo) viršijimą, priklausomai nuo to, kuri tarša, viršijusi normatyvus, buvo didesnė, Komisijos vertinimu, vertintina kaip nuosekli.

Bendrovės priekaištai Aplinkos apsaugos departamentui skaičiuojant MUAT padidintu tarifu už leistino vienkartinio normatyvo, taikomo KD (A), viršijimą iš biokuro katilo 2019 m., nepagrįstai pasivadovavus UAB "B1" atliktų stacionarių aplinkos oro taršos šaltinių išmetamų teršalų tyrimų rezultatų protokolais, kurie buvo reikalingi Bendrovei rengiant inventorizacijų ataskaitas, tačiau neatlikus valstybinių išmetamų teršalų laboratorinių tyrimų, yra nepagrįsti, nes Aplinkos ministro 2009-04-23 įsakymu Nr. D1-213 (2021-10-14 įsakymo

Nr. D1-589 redakcija) patvirtinto Mokesčio už aplinkos teršimą kontrolės tvarkos aprašo 9.1 papunktyje numatyta, kad tikrinant mokėtoją, faktiniai duomenys apie per mokestinį laikotarpį iš stacionarių taršos šaltinių į aplinką išmestą teršalų kiekį nustatomi vadovaujantis teršalų išmetimo į aplinką apskaitos tvarka, patvirtinta Aplinkos ministro 1999-12-20 įsakymu Nr. 408 „Dėl Teršalų išmetimo į aplinkos orą apskaitos ir ataskaitų teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, teršalų kiekio nustatymo (apskaičiavimo) metodikomis, patvirtintomis Aplinkos ministro 1999-12-13 įsakymu Nr. 395 „Dėl į atmosferą išmetamo teršalų kiekio apskaičiavimo metodikų sąrašo patvirtinimo ir apmokestinamų teršalų kiekio nustatymo asmenims, kurie netvarko privalomosios teršalų išmetimo į aplinką apskaitos“, TIPK leidimais ar Taršos leidimais *bei kitais mokėtojo pateiktais dokumentais*. Be to, iš prie 2021-12-23 surašyto pirminio patikrinimo akto Nr. (7.6)-PA-8036/90-2021 pridėto 2021-12-21 MUAT apskaičiavimo teisingumą patvirtinančių duomenų ir informacijos surinkimo akto Nr. 96 (juo mokesčių administratorius vadovavosi ir atlikdamas pakartotinį Bendrovės patikrinimą) turinio matyti, jog mokesčių administratorius surinko bei mokestinio patikrinimo metu vertino visus 2018–2020 m. MUAT apskaičiavimo teisingumui įvertinti reikalingus duomenis, tiek Agentūros Aplinkos tyrimų departamento Šiaurės Lietuvos aplinkos tyrimų skyriaus 2018–2020 m. atliktų tyrimų, tiek ir Bendrovės užsakytu UAB "B1" atliktų stacionarių aplinkos oro taršos šaltinių išmetamų teršalų 2018–2020 m. tyrimų rezultatų protokolus, taigi, įvertino tiek Bendrovei MUAT apskaičiavimo tikslais palankius, tiek ir nepalankius tyrimų rezultatus.

Bendrovė, remdamasi skunde (skundo 34–39 punktai) pacituota LVAT praktika, tvirtina, jog jai skundžiamu sprendimu taikoma ekonominė sankcija – apskaičiuotas MUAT padidintu tarifu, ypač 50 kartų didesnis mokestis už taršą KD ir 1,5 karto didesnis mokestis už taršą CO, NO_x, SO₂, yra neproporcinga ir neteisinga, todėl turėtų būti sumažinta 80 proc. Komisija jau aukščiau šiame sprendime išdėstė savo vertinimą dėl to, kad Bendrovei pagrįstai buvo apskaičiuotas mokėtinas MUAT taikant didesnę tarifą pagal MUATĮ 9 straipsnio 4 dalies 1 punktą bei kodėl Bendrovės mokestinio ginčo nagrinėjimo metu nesutinkant su mokesčių administratoriaus pozicija dėstomi motyvai vertinami kaip nepagrįsti. Šio ginčo atveju nustačius imperatyvių MUAT įstatymo reikalavimų pažeidimus, pasireiškusius tuo, Bendrovė, neturėdama tam išduoto (patikslinto) TIPK leidimo su jame numatytais normatyvais taršai iš biokuru deginamo katilo (taršos šaltinyje Nr. 001), kelių metų laikotarpiu išmetė į aplinkos orą taršą, jos neapskaitė, nedeklaravo bei MUAT padidintu tarifu pati nesusimokėjo, atsižvelgus į tai, kad mokesčių administratorius pakartotinio patikrinimo metu skaičiavo MUAT taikant didesnę tarifą tik už vienos iš normatyvų rūšies viršijimą (dėl ko Bendrovei pakartotinio patikrinimo metu buvo apskaičiuotas 83 930 Eur MUAT už taršą iš šaltinio Nr. 001, vietoje pirminio patikrinimo metu apskaičiuoto 130 507 Eur), o Aplinkos apsaugos departamentas pastabų dėl Patikrinimo akto nagrinėjimo metu situaciją dėl savo specialistės el. laišku išdėstytos nuomonės vertino ypatingai palankiai mokesčių mokėtojo naudai (dėl ko apskaičiuotas MUAT už 2020 m. nuo 31 601 Eur buvo sumažintas iki 5 Eur), apskaičiuoto MUAT mažinimas, Komisijos vertinimu, neatitiktų protingumo bei teisingumo administruojant mokesčius kriterijų, nes Bendrovė, padariusi mokesčių įstatymų pažeidimus, nepatirtų jokių ekonominių sankcijų dėl jo padarymo. Be to, tokiu mažinimu nebūtų siekiamas MUAT įstatymo tikslas – ekonominėmis priemonėmis siekti mažinti aplinkos teršimą, <...> užtikrinti, kad nebūtų viršyti nustatyti teršalų išmetimo į aplinką normatyvai, taip pat sudaryti sąlygas iš mokesčio už aplinkos teršimą kaupiti lėšas aplinkos apsaugos priemonėms įgyvendinti, taip pat nebūtų atsižvelgiama į teisėkūros subjekto valią kenksmingus aplinkai teršalus įvertinti ne tik didesniu standartiniu tarifu, bet ir nustatant didelį koeficientą (50) atvejams, kai yra viršijami normatyvai ar šie teršalai yra nuslepiami (pagal MUATĮ 6 straipsnio 1 dalį MUAT tarifai ir tarifų koeficientai nustatomi teršalams ir teršalų grupėms pagal jų kenksmingumą aplinkai), kas suponuoja didesnę valstybės bei visuomenės interesą kontroliuoti bei riboti tokių teršalų išleidimą (išmetimą) į aplinką, kuris yra pažeidžiamas atveju, kai teršalai į aplinką išmetami (išleidžiami) neturint tam privalomo turėti leidimo, kas griežtina ūkio subjekto atsakomybę (žr., pvz., LVAT 2021-11-17 nutartį adm. byloje Nr. eA-2019-602/2021).

Apibendrinama tai, kas išdėstyta, Komisija konstatuoja, kad skundžiama Aplinkos apsaugos departamento sprendimo dalis yra pagrįsta ir teisėta, todėl tvirtintina, keisti ją remiantis

Bendrovės skunde bei jos atstovės skundo nagrinėjimo Komisijos posėdyje metu išdėstytais motyvais nėra pagrindo.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, vadovaudamasi Mokesčių administravimo įstatymo 155 straipsnio 4 dalies 1 punktu, n u s p r e n d ž i a :

Patvirtinti Aplinkos apsaugos departamento 2023-05-04 sprendimo dėl patikrinimo akto tvirtinimo Nr. AS-24 dalį, kuria nurodyta Bendrovei sumokėti 52 334 Eur MUAT iš stacionarių taršos šaltinių.

Pagal Mokesčių administravimo įstatymo 159 straipsnio 1, 3 ir 4 dalis mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimu dėl mokestinio ginčo, turi teisę šį sprendimą apskųsti Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, LT-01102 Vilnius). Pagal Mokesčių administravimo įstatymo 159 straipsnio 2 dalį apskųsti Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimą taip pat turi teisę centrinis mokesčių administratorius, tačiau tik tuo atveju, kai centrinis mokesčių administratorius ir Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, sprenddami mokestinį ginčą (arba mokestinio ginčo metu), skirtingai interpretavo įstatymų ar kito teisės akto nuostatas. Skundas Vilniaus apygardos administraciniam teismui turi būti paduodamas ne vėliau kaip per 20 dienų po Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimo įteikimo dienos.

Komisijos pirmininkas	Evaldas Raistenskis
Komisijos narė	Jurgita Narkevičiūtė
Komisijos narė	Rasa Stravinskaitė
Komisijos narys	Andrius Venius
Komisijos narė	Vilma Vildžiūnaitė